

มาตรการผ่อนปรน เพื่อการเตรียมพร้อมเปิดสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ระยะเตรียมการก่อนเปิดกิจการ

๑. เป้าหมาย : เจ้าของ/ผู้บริหาร

๑.๑ สถานที่ อุปกรณ์

๑. ทำความสะอาด

- มีกิจกรรม Big cleaning อาคารสถานที่ เช่น
- ห้องเรียน ห้องนอน ห้องอาหาร ห้องเด็กเล่น ห้องสุขา ของเล่น ลูกบิดประตู ราวบันได เป็นต้น
- เครื่องปรับอากาศ เครื่องกรองอากาศ เป็นต้น
- ยานพาหนะ
- อุปกรณ์ของใช้
- สื่อการสอน
- ฯลฯ

๒. เตรียมแผนการระบายอากาศ เช่น เปิดประตู หน้าต่าง เพื่อระบายอากาศ ทำความสะอาดเตรียมพร้อม ระบบระบายอากาศ

๓. เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ล้างมือ เน้นการล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ (หากจำเป็น)

๔. เตรียมสถานที่ทำกิจกรรมเด็ก โดยเน้นหลักการเว้นระยะห่างและเน้นเรื่องความปลอดภัย (ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ) เช่น ทำเครื่องหมาย ที่พื้นสำหรับการยืนเข้าแถว เป็นต้น

๕. ทำความสะอาดอุปกรณ์ บริเวณจุดสัมผัสของสนามเด็กเล่นทั้งภายนอกและภายในอาคาร สถานที่ทำกิจกรรมของเด็กและครู และให้มีการเว้นระยะห่าง ๑-๒ เมตร

๖. กรณีพบผู้สงสัยติดเชื้อโรคโควิด 19 ให้ผู้บริหาร แจ้งหน่วยงานทางการแพทย์ในพื้นที่ทันทีเพื่อรับทราบคำแนะนำในการดำเนินการต่อไป

๗. ตรวจสอบสภาพเจ้าหน้าที่ ประจำปี (ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ)

๘. เตรียมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย สำหรับบุคลากรและและเด็ก

๑.๒ การประชาสัมพันธ์

๑. ความรู้ การป้องกันการแพร่ระบาดโรคโควิด 19 และความเสี่ยงในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

๒. การเฝ้าระวังเด็กที่มีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยง (ตามประกาศพระราชบัญญัติควบคุมโรคติดต่อ) และอยู่ในช่วงกักกัน ให้หยุดเรียน

- จัดให้มีช่องทางในการติดต่อแก่ผู้ปกครอง ในการเตรียมตัวก่อนนำบุตรหลานเข้าสถานเด็กปฐมวัย และระหว่างอยู่ในสถานเด็กปฐมวัย เช่น โทรศัพท์, Social media, Line Group, Facebook, Email และควรติดตามข่าวสารสถานการณ์การระบาดจาก “เว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข” หรือช่องทางอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ การดูแลส่วนบุคคล

- หลีกเลี่ยงไปในสถานที่แออัดหรือที่มีการรวมกันของคนจำนวนมาก
- เตรียม หน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้า รวมถึงศึกษาเรื่องการทำความสะอาดของใช้ส่วนบุคคล

๒. เป้าหมาย : ครูที่เลี้ยง

๒.๑ สถานที่ อุปกรณ์

- อบรมความรู้ เรื่องการป้องกัน การแพร่กระจายโรคโควิด 19
- จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การป้องกันและลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายโรคโควิด 19 ให้แก่ผู้ปกครองและเด็ก เช่น คำแนะนำในการปฏิบัติตัว สอนวิธีการล้างมือที่ถูกต้อง การใส่หน้ากากป้องกัน เป็นต้น
- เตรียมอุปกรณ์การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ให้เพียงพอต่อเด็ก คนละ ๑ ชุด
- เตรียมกิจกรรมที่จะส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยยึดหลัก “การเว้นระยะห่าง ๑-๒ เมตร”

๒.๒ การประชาสัมพันธ์

- จัดทำทะเบียน รับเด็ก

๒.๓ การดูแลส่วนบุคคล

- หลีกเลี่ยงไปในสถานที่แออัดหรือที่มีการรวมกันของคนจำนวนมาก
- ก่อนการปฏิบัติงานควรเปลี่ยนเสื้อผ้า ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ ใส่หน้ากากผ้าหรือ หน้ากากอนามัยขณะปฏิบัติงาน รวมถึงศึกษาเรื่องการทำความสะอาดของใช้ส่วนบุคคล

๓. เป้าหมาย : ผู้ปกครอง/นักเรียน

๓.๑ สถานที่ อุปกรณ์

- หลีกเลี่ยงการพาบุตรหลานและบุคคลในครอบครัวไปในสถานที่แออัดหรือที่มีการรวมกันของคนจำนวนมาก

๓.๒ การดูแลส่วนบุคคล

- ศึกษาความรู้เรื่องการปฏิบัติตัวสำหรับการป้องกันโรคโควิด 19 จากแหล่งที่น่าเชื่อถือ และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
- เตรียมหน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัย สำหรับตนเองและบุตรหลาน
- ส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัว ล้างมืออย่างถูกวิธีด้วยน้ำและสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์

ระยะเปิดดำเนินการ เน้นมาตรการหลัก คือ “เว้นระยะห่าง ล้างมือ ใส่หน้ากาก”

มาตรการมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การคัดกรองครู/พี่เลี้ยง

- วัดไข้ อาการน้ำมูก ไอ เสมหะ และซักประวัติเสี่ยง ได้แก่ ไปพื้นที่เสี่ยง (ตามประกาศพระราชบัญญัติควบคุมโรคติดต่อ) หรือใกล้ชิดผู้ติดเชื้อ

หมายเหตุ : ใช้เครื่องมือวัดไข้แบบดิจิตอล (เพื่อความปลอดภัย)

๒. การคัดกรองผู้ปกครองและเด็ก

- วัดไข้ อาการน้ำมูก ไอ เสมหะ ตรวจช่องปาก และซักประวัติเสี่ยง ได้แก่ ไปพื้นที่เสี่ยง (ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข) หรือใกล้ชิดผู้ติดเชื้อ

หมายเหตุ : ใช้เครื่องมือวัดไข้แบบดิจิตอลตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ข้อ ๑.๔.๒ (เพื่อความปลอดภัย)

๓. การรับ-ส่งเด็กประจำวัน บริเวณสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

๓.๑ กำหนดช่องทางการการเข้า - ออกโรงเรียน ให้เป็นการเดินทางเดียว (One way)

๓.๒ กำหนดการรับส่งครั้งละ ๑ ครอบครัว โดยยืนรอกห่างกัน ๒ เมตร

๓.๓ จำกัดเขตอนุญาตให้ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก เข้าสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เพียงเล็กน้อย

๔. หน้ากากอนามัย

๔.๑ เด็กที่อายุ ๒ ปีขึ้นไป ควรฝึกการใส่ การถอด และการเก็บหน้ากากผ้าที่อย่างถูกสุขลักษณะ

หมายเหตุ :

- ควรเปลี่ยนหน้ากากทุกครั้งที่หน้ากากชื้น ใช้ประมาณวันละ ๓-๔ ผืน

- ไม่ใส่ขณะนอนหลับ

๕. ล้างมือ(ครู/พี่เลี้ยงเด็ก/เด็ก)

๕.๑ จัดช่วงเวลาให้ทุกคนล้างมือทุก ๑-๒ ชั่วโมง

๕.๒ เน้นการล้างด้วยน้ำและสบู่

หมายเหตุ : ไม่แนะนำให้เด็กใช้เจลแอลกอฮอล์

๖. การจัดอัตราส่วนครู/พี่เลี้ยงต่อเด็ก (Small Group)

จัดให้มีจำนวนเด็กต่อครู น้อยที่สุด (Small Group) ในการดูแลเด็กตลอดทั้งวัน หรืออย่างน้อยให้ได้ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ในการจัดกิจกรรม กลุ่มละ ไม่เกิน ๖ คน และให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างกลุ่ม

หมายเหตุ : มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ข้อ ๑.๒.๔

๗. การจัดกิจกรรมทุกประเภท เช่น การเคารพธงชาติ การรับประทานอาหาร การนอน การอาบน้ำ การล้างมือ การแปรงฟัน การเล่น กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ เป็นต้น

๗.๑. ยึดหลัก เว้นระยะห่างอย่างน้อย ๑ - ๒ เมตร ควรมีพื้นที่อย่างน้อย ๒ ตารางเมตรต่อเด็ก ๑ คน

๗.๒. จัดพื้นที่เฉพาะการเรียนรู้กับเด็กเป็นรายบุคคลที่เน้นการเว้นระยะห่าง เช่น การเรียนบนสื่อ การใช้เส้นสัญลักษณ์แสดงขอบเขต กั้นเขต

๗.๓. เน้นกิจกรรมที่ให้เด็กทำบนพื้นที่ของตนเอง จัดพื้นที่เฉพาะการเรียนรู้กับเด็กเป็นรายบุคคล ที่เน้นการเว้นระยะห่าง เช่น การเรียนบนสื่อ การใช้เส้นสัญลักษณ์แสดงขอบเขต กั้นเขต

๗.๔. จัดตารางเวลาที่มีการสลับเวลาการเรียนรู้ที่ลดจำนวนเด็กในพื้นที่ของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ในแต่ละวัน และการจัดตารางเวลาในการใช้พื้นที่ที่เหมาะสมกับจำนวนเด็ก

๗.๕. ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อการเรียนรู้ในระยะไกล เช่น Big Book การใช้สื่อขนาดใหญ่ในการมองเห็น ระยะไกล การใช้จอขยายภาพ และมีการใช้สื่อรายบุคคลกับเด็กแต่ละคนแต่ละวันโดยมีการทำความสะอาดทุกวัน

๗.๖. ใช้วิธีการจัดกิจกรรม เพลง เกม นิทาน สื่อ ที่เน้นการเว้นระยะห่าง และการเข้าใจสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เกมการเล่นในระยะห่าง เช่น การโยนห่วง การเล่นส่องกระจก การสื่อสาร ระยะไกลโดยใช้แก้วโทรศัพท์กระดาษ

๗.๗. ดูแลให้เด็กรับประทานอาหารตามหลักโภชนาการที่ปรุงสุกใหม่และสะอาด งดรับประทานอาหาร ให้เว้นระยะห่างอย่างน้อย ๑-๒ เมตร หรือมีฉากกั้นระหว่างบุคคล

๗.๘. อุปกรณ์ของใช้รายบุคคลทุกประเภท เช่น การรับประทานอาหารรายบุคคล แปรงและยาสีฟัน แก้ว น้ำ เป็นต้น

หมายเหตุ ทั้งนี้ ยาสีฟันควรแยกเป็นของใช้ส่วนบุคคล ในกรณีที่ใช้เป็นของส่วนรวม ให้ครูบีบยาสีฟันป้าย ที่ปากแก้วที่ล้างสะอาด หรือ แก้วกระดาษ แล้วให้เด็กใช้แปรงสีฟันปาดไปใช้ หรือบีบใส่ถาดเป็นจุดๆ ตามขนาด ตามปริมาณที่กำหนด เพื่อจะไม่ให้แปรงสีฟันของเด็กแต่ละคนสัมผัสปากหลอดยาสีฟัน

๘. กิจกรรมที่ควรจัด

๘.๑ การเข้าแถวต่อกันแบบประชิด

๘.๒ กิจกรรมที่มีการรวมกลุ่มทุกประเภท เช่น การแข่งกีฬา กิจกรรมตามวันสำคัญ (วันเด็ก กีฬาสี ฯลฯ) การทัศนศึกษาออกสถานที่ เป็นต้น

๙. การทำความสะอาด

๙.๑ ทำความสะอาดสถานที่ อุปกรณ์ทุกชนิด ทุกวัน

๙.๒ Big cleaning day ทุกสัปดาห์

หมายเหตุ : มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ข้อ ๑.๓

๑๐. อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกประเภท

- ควรมีจำนวนเพียงพอให้เด็กทุกคน

๑๑. อุปกรณ์ของใช้ของเด็กที่ทำจากผ้า ควรทำความสะอาดทุกวัน

- ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าเช็ดตัว หน้ากากผ้า ผ้ากันเปื้อน เป็นต้น

หมายเหตุ : มีสลับเปลี่ยนทุกวันตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ข้อ ๑.๔.๖

๑๒. การทำความสะอาดร่างกาย(อาบน้ำ)

๑๒.๑ หลังการออกนอกบ้าน ทุกครั้ง ควรอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายเสมอ

๑๒.๒ เว้นระยะห่างจากผู้สูงอายุและผู้มีโรคประจำตัว

หมายเหตุ : เพื่อลดโอกาสเผยแพร่เชื้อโรคแก่ผู้อื่นในครอบครัว

๑๓. ตรวจร่างกายประจำปี (ครู/พี่เลี้ยงเด็ก)

- ครู/พี่เลี้ยงเด็ก และเจ้าหน้าที่ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกคน มีการตรวจร่างกายประจำปี อย่างน้อย ปีละ ๑ ครั้ง

หมายเหตุ : มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ข้อ ๑.๔.๒

๑๔. ยานพาหนะ

- จัดการบริการ การทำความสะอาด ตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงคมนาคม

(ตัวอย่าง) กิจกรรมประจำวันของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	
เวลา(โดยประมาณ)	กิจกรรม
๗.๓๐ - ๘.๐๐	คัดกรองครู (๑)
	ทำความสะอาดประจำวันสถานที่ (๙)
๘.๐๐ - ๘.๓๐	รับเด็ก(คัดกรองเด็ก)(๒,๓)+ล้างมือ(๕)+ใส่หน้ากาก (๔)
๘.๓๐ - ๙.๐๐	เคารพธงชาติ-กิจกรรมกลางแจ้ง (๖,๗)
๙.๐๐ - ๙.๑๕	ล้างมือ-เข้าห้องน้ำ (๕)
๙.๑๕ - ๙.๓๐	ดื่มนม+อาหารว่างเช้า (๗)
๙.๓๐ - ๑๐.๓๐	กิจกรรมเสริมประสบการณ์เด็ก (๖,๗,๑๐)
๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕	ล้างมือก่อนรับประทานอาหารกลางวัน (๕)
๑๐.๔๕ - ๑๑.๑๕	รับประทานอาหารกลางวัน (๗)
๑๑.๑๕ - ๑๒.๑๕	อาบน้ำแปรงฟัน+ล้างมือ (๕,๗)
๑๒.๑๕ - ๑๒.๓๐	ดื่มนม (๗)
๑๒.๓๐ - ๑๔.๓๐	นอนกลางวัน (๗)
	ทำความสะอาดสถานที่+ของเล่น (๙)
๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕	ดื่มนม (๗)
๑๔.๔๕ - ๑๕.๔๕	อาบน้ำเตรียมตัวกลับบ้าน (๗)
๑๕.๔๕ - ๑๖.๓๐	ส่งเด็กกลับบ้าน (๓)
	ทำความสะอาดของเล่น(๙)ของใช้ (๙,๑๑)
กลับถึงบ้าน	ผู้ปกครองและเด็กควรทำความสะอาดร่างกาย (๑๒)

ขอขอบคุณ

๑. รศ.ดร.อรพรรณ บุตรกตัญญู

อาจารย์ประจำสาขาปฐมวัยศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๒. ดร. วรรณาท รักสกุลไทย ผู้อำนวยการแผนกอนุบาล โรงเรียนเกษมพิทยา

๓. คู่มือศูนย์เด็กเล็กโรงเรียนอนุบาลคุณภาพปลอดภัย กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

๔. คำแนะนำในการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) สำหรับโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย

๕. แนวทางปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ (COVID-๑๙)

เมษายน ๒๕๖๓ องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓